

MAIŅAS LATVIJAS BRĪVĪBAS FONDA VADĪBĀ

Latvijas Brīvības fonds, organizācija, kas finansē Pasaules brīvo latviešu apvienības darbību, nule kā piedzīvojis vadības un paaudžu maiņu. Pēc 10 gadu brīvprātīga darba LBF padomes priekšsēdis Jānis Lucs 26. janvārī formāli nodeva fonda vadību Robertam Kukainim.

Četrus stundu ilgās vadības maiņas tikšanās laikā tika pārrunāti 23 darba kārtas punkti, sākot ar LBF struktūru, mērķiem un stratēģiju un beidzot ar statūtiem, ziedojumu pieņemšanas vadlīnijām un arhīvu saglabāšanu. Tajā piedalījās arī PBLA valdes kasieris Jānis Grāmatiņš un PBLA izpilddirektors un ALAs ģenerālsēkretārs Raits Eglītis un LBF / PBLA grāmatvede Baiba Dolinska. Tikšanās protokolēja ALAs Informācijas lietvede Ilze Garoza.

R. Kukainis strādā Michelin North America, Grīnvilē, Dienvidkarolīnā, ASV, kur attīsta servisa pakalpojumus kompānijas klientiem. Viņš ir Latvijas Republikas goda kon-

LBF padomes priekšsēdis Jānis Lucs nodod vadību Robertam Kukainim. Foto: PBLA.

suls Dienvidkarolīnā.

R. Kukainis ir beidzis Michigan State University Honors College. Vēlāk ieguvis Master of Business Administration grādu Thunderbird School of International Management, Fīniksā, Arizonā.

Latviešu sabiedrībā Roberts Kukainis ir bijis Amerikas latviešu jaunatnes apvienības priekšsēdis un Daugavas vana-

gu apvienības Detroitā valdes sekretārs. Absolvējis Gaŗezera Vasaras vidusskolu un Detroitas latviešu skolu.

R. Kukainis kopā ar sievu Lieni Kukaini audzina trīs dēlus – Lauri Ūsiņu, Miku Jumi un Vili Mārtiņu. Kukaiņu ģimene iespēju robežās organizē un satur kopā Dienvidkarolīnas latviešu sabiedrību.

PBLA

Latvijas atzīšanas de iure 97. gadadiena

Latvijas atzīšanas de iure 97. gadadienā klajā nāk Ārlietu ministrijas izdevums par Latvijas valsts un diplomātijas tapšanu

Latvijas diplomātijas un ārlietu dienesta veidošana tāpat kā arī Latvijas valsts tapšana notika ilglaicīgā darbā, reizēm ļoti sarežģītā, ne vienmēr taisnā un vieglā ceļā. Tas bija apņēmīgu, gudru un aizrautīgu cilvēku izspūns un īstenots mērķis. Par šiem diviem savstarpēji saistītajiem procesiem un personībām ceļā uz Latvijas valsts proklamēšanu ir radīts Ārlietu ministrijas izdevums "Latvijas valstij un diplomātijai topot. No 19. gs. vidus līdz tautas pašnoteikšanās tiesību īstenošanai 1918. gada 18. novembrī".

Jaunlatviešu kustība 19. gs. vidū atmodināja tautas pašapziņu, deva stimulu nacionāli valstiskas domāšanas pirmsākumiem. Un jau 1903. gada nogalē Šveicē sociāldemokrātu izdevumā "Proletārieti" Miķelis Valters izvirzīja lozungu "Patvaldību nost! Krieviju nost!". Pēc Latvijas valsts nodibināšanas Miķelis Valters bija iekšlietu ministrs, pēc tam – sūtnis un konsuls.

Lielu ieguldījumu Latvijas diplomātijai konsulārā dienesta izveidē deva tie 1905. gada revolūcijas dalībnieki, kas trimdā bija apguvuši svešvalodas un tāpēc Ārlietu ministrijā varēja ieņemt vadošos amatus. Te jāmin Antons Balodis, Fēlikss Cielēns, Pēteris Sēja, Georgs Bisenieks. Arī vairāki no tiem, kuri Pirmā pasaules kara laikā bija strādājuši latviešu bēgļu apgādāšanas organizācijās Krievijā, vēlāk kļuva par ievērojamiem Latvijas diplomātiem, piemēram, Fridrihs Vesmanis, Kristaps Bahmanis, Kārlis Zariņš.

Februāra revolūcija un monarhijas gāšana Krievijā 1917. gada sākumā veicināja latviešu tautas konsolidāciju. Gada beigās Valkā ar mērķi panākt Latvijas neatkarību latviešu politisko partiju, bēgļu, kareivju un kooperatoru organizāciju delegāti nodibināja Latviešu pagaidu nacionālo padomi. Tās ārlietu nodaļa darbojās Petrogradā 1918. gada pirmajā pusē,

uzturot sakarus ar Rietumeiropas diplomātiskā korpusa pārstāvjiem. Te diplomātiju apguva pirmais Latvijas ārlietu ministrs Zigfrīds Anna Meierovics un sūtnis Jānis Seskis. Savukārt Rīgā, pastāvot vācu okupācijas režīmam, darbojās Demokrātiskais bloks (Kārlis Ulmanis, Miķelis Valters u. c.). 1918. gada 11. novembrī Vācija atzina savu sakāvi karā un parakstīja Kompeņas pamiera noteikumus. Londonā Latviešu pagaidu nacionālās padomes pilnvarotais Zigfrīds Anna Meierovics saņēma Lielbritānijas notu par Latviešu nacionālās padomes kā de facto neatkarīgas institūcijas pagaidu atzīšanu līdz Miera konferences lēmumam.

Demokrātiskais bloks un Latviešu pagaidu nacionālā padome panāca vienošanos un 1918. gada 17. novembrī Rīgā nodibināja Tautas padomi. To veidoja astoņas latviešu demokrātiskās partijas no mēreni labējām līdz mēreni kreisajām. Tautas Padome pieņēma pirmo konstitucionālo aktu – politisko platformu.

Latvijas valsts svinīgi tika pasludināta 1918. gada 18. novembrī.

Tika īstenotas tautas pašnoteikšanās tiesības un nodibināta sava neatkarīga valsts.

Izdevums ir latviešu un angļu valodā un domāts visplašākajam lasītāju lokam, arī ārvalstu vēstniekiem, goda konsuliem un kolēģiem pārstāvēniecībā.

Ārlietu ministrija

Ozols – 2018. gada koks Latvijā

Ozols Mežotnes pils parkā. Foto: Apriņķis.

Latvijas Dendrologu biedrība par 2018. gada koku vienprātīgi izvēlējusī parasto ozolu Quercus robur L. Ozols ir Latvijas dižākais koks, turklāt izsenis ir ieņēmis goda vietu mitoloģijā un tautas tradīcijās ne tikai baltu apdzīvotajā teritorijā, bet arī daudz plašākā reģionā un senākā vēsturē.

Kā pastāstīja Nacionālā botāniskā dārza direktors Andrejs Svīlāns, ozola kā augstākās dievības – Pērkonas, arī vīrišķā spēka (salīdzinājumā ar sievišķīgo liepu) simbols caurauž ne tikai latviešu folkloru

un reliģisko kontekstu daļēji vai pilnīgi zaudējušas tautas tradīcijas, bet ir minēts virknē uzticamu vēsturisku dokumentu, kas apliecina šo koku īpašo vietu reliģiskajos rituālos līdz pat 19. gadsimtam, kad līdzās pirms 600 gadiem ienākušajai kristīgajai tradīcijai joprojām tiek ziedots gan kokiem, gan avotiem, gan akmeņiem.

Turklāt cieņā turēti ne tikai liele veselīgie, bet arī citi, īpaši, dobumainie koki, jo tieši koku dobumi esot uzskatīti par dievu vai garu mājokļiem, kur likta pārtika un citi ziedojumi.

Viena no agrīnākajām ozola pieminēšanas reizēm ir 15. gs sākums, kad vēlākais Burgundijas hercoga galminieks ceļojošais bruņinieks Žilbērs de Lanuā (Gilbert de Lannoy) savā Livonijas ceļojuma aprakstā piemin, ka kurši savus mirušos sadedzina kādā tuvākajā birzī vai mežā, sārtu kraujot tikai un vienīgi no ozola malkas.

Ozola, kā īpaša koka, svētdarīšanas vēsture sniedzas tālu vēsturē gan uz rietumiem, gan austrumiem, lai arī runa ir par dažādām sugām. Senākajā grieķu orākulā Zevas svētnīcā Dodonā priesteri pareģojuši nākotni pēc svētā ozola lapu šalkoņas. Ozols seno tautu sakrālajā pasaulē ieņem redzamu vietu grieķu, ģermāņu, ķeltu, skandināvu un slāvu senajās kultūrās. Balti, kā redzam, nav izņēmums.

Parastais ozols Quercus robur ir tikai viena no aptuveni 530 ozolu sugām, kuras savvaļā izplatītas ziemeļu puslodes mērenajā un subtropu joslā, ietiecoties pat Dienvidamerikas tropu joslā. Ģintī ir daudz mūžzaļu sugu, kas pirmajā acu uzmetienā neradīs nekādas asociācijas ar mums pazīstamajiem Latvijas ozoliem. Vecajos muižu parkos, apstādījumos un (Turpinājums 7. lpp.)

Latvijas valstij
un diplomātijai
topot

No 19. gadsimta vidus līdz tautas
pašnoteikšanās tiesību īstenošanai
1918. gada 18. novembrī

The State of Latvia
and its diplomacy
in the making

From the mid-1800s to the exercise
of people's self-determination
on 18 November 1918